

Судова практика

– направляти копії судових рішень в електронному вигляді із застосуванням спеціалізованого програмного забезпечення та з використанням електронного цифрового підпису на електронну адресу інформаційно-технічного адміністратора Єдиного державного реєстру судових рішень один раз на добу тощо²².

* * *

Слід зазначити, що робота архівів регулюється великою кількістю інструкцій, положень, правил, але є певні особливості в роботі саме судових архівів, тому в майбутньому можна було б розробити положення щодо діяльності судових архівів або детальніше розписати роботу архівів суду в інструкціях з діловодства в судах. Хотілося б зазначити, що невирішеним залишається питання щодо справ, які вже знаходяться в архіві суду, але з різних причин не відповідають тим вимогам, які ставляться до оформлення судових справ чинними інструкціями. Також існує проблема із забезпеченням місцевих судів належним приміщенням та обладнанням, що сприяє накопиченню в архівах місцевих судів великої кількості справ, яким працівники архіву суду просто не можуть забезпечити належні умови зберігання. Деякі місцеві суди мають по два приміщення, тому частина архівних справ зберігається в одному приміщенні, а інша частина – в другому, що ускладнює своєчасне та належне виконання своїх обов'язків працівниками архівного підрозділу суду.

Особливості роботи модельного суду (на прикладі Дніпровського районного суду м. Києва)

Н. М. Шевченко,

керівник апарату

Дніпровського районного суду м. Києва

Н. П. Савченко,

помічник судді

Дніпровського районного суду м. Києва

В процессе реформирования судебной системы Украины 9 ноября 2006 года стартовал второй этап Украинско-канадского проекта судебного сотрудничества, главной целью которого является содействие утверждению верховенства права, демократического развития и эффективного управления в Украине через формирование специализированной независимой судебной системы.

Днепропетровский районный суд г. Киева – один из канадских партнёров судебного сотрудничества, входит к перечню модельных судов Украины, деятельность которого основывается в рамках реализации Украинско-канадского проекта реформирования судебной системы Украины, и главной целью которого является достижение максимальной эффективности исполнения задач проекта.

²² Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2006 року № 740 // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 105.

During the reforming process of the court system on the 9 of November 2006 the second part of the Ukrainian-canadian court cooperation project has been started. The main aim of this project is assistance in consolidation of the supremacy of law, democratic development, and effective management in Ukraine by means of organization of the particularized independent judicial system.

Dnieper district court in Kiev – one of the Canadian partners of court cooperation is a member of model courts in Ukraine. Its activity is aimed at realization of the Ukrainian-canadian project and the main task of this court is effective execution of the objectives of this Project.

З огляду на зміни у національному законодавстві України та складнощі, які виникли в процесі реформування судової системи України, у 1996 році було створено Українсько-канадський проект судової реформи (далі – Українсько-канадський проект), у рамках співпраці двох держав, з метою впровадження іноземного досвіду розвитку судової системи в процес реформування судової системи України та закріплення його результатів на законодавчому рівні. Одним із напрямів цього проекту є заснування в Україні модельних (зразкових) судів.

План роботи Українсько-канадського проекту судової співпраці передбачає реалізацію покращення ефективності роботи судів через створення модельних судів, тобто судів з ефективною організацією роботи апарату та високим рівнем здійснення судочинства. Відповідно до наказу Державної судової адміністрації України «Про модельні суди» від 10 квітня 2006 року за № 33 (із змінами і доповненнями) в Україні створено мережу модельних судів різних ланок на базі місцевих судів.

Що включає в себе поняття «модельності» суду, з якою метою утворюються модельні суди, яке місце посідають та які завдання вони виконують у формуванні та розвитку сучасної судової системи України, вплив закордонного досвіду побудови судової системи на процес формування модельних судів України, проблеми, досягнення та перспективи – все це є однією з найактуальніших тем сьогодення, якій, на нашу думку, приділено недостатню кількість уваги політиками, науковцями та практикуючими юристами.

Недосконалість чинного законодавства та розбалансованість судової системи України, що давно вже не відповідає європейським стандартам і не гарантує право особи на справедливий, прозорий суд, призвели до різкого спаду довіри з боку суспільства до судів, зниження авторитету суддів. Вказані чинники вимагають оперативного проведення судової реформи в Україні з метою приведення національної судової системи до європейського рівня судочинства.

Тому одним із вагомих напрямів впровадження судової реформи в Україні визначено необхідність створення модельних судів як судів з високоефективною організацією роботи його апарату, що спрямована на забезпечення судової діяльності при чіткому розмежуванні процесуальних та адміністративно-управлінських функцій, звільнення суддів від непроцесуальної діяльності.

Саме з цією метою в рамках Українсько-канадського проекту судової співпраці на базі Дніпровського районного суду м. Києва створено модельний суд, завданнями якого є реалізація плану роботи Українсько-канадського проекту в трьох напрямках.

1. Забезпечення доступності громадян до судочинства, покращення ефективності роботи судів, а також зменшення тривалості строків розгляду справ у судах загальної юрисдикції.

Судова практика

2. Поширення інформованості громадськості про роботу судів з метою покращення комунікацій між ними.

3. Навчання суддів та апарату судів.

Зазначені напрями діяльності проекту мають спільну мету: поліпшення якості відправлення судочинства, підвищення ефективності судових адміністративних функцій, неухильне дотримання принципів здійснення правосуддя, конституційних прав людини і громадянина, життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека яких Конституцією України визначаються як найвища соціальна цінність.

Розкрити актуальність цієї теми хочемо на аналізі роботи Дніпровського районного суду м. Києва, який згідно з наказом Державної судової адміністрації України «Про модельні суди» від 10 квітня 2006 року № 33 (із змінами і доповненнями) внесено до Переліку судів України, на базі яких утворюються модельні суди та який є єдиним модельним судом загальної юрисдикції м. Києва.

Дніпровський районний суд м. Києва як модельний суд, незважаючи на проблемність реформування судової системи та часті зміни національного законодавства, прагне удосконалити власну діяльність з метою досягнення високого рівня відправлення правосуддя кваліфікованими суддями, дотримання норм судової етики та моралі, основних засад судочинства, закріплених Конституцією України, неухильного виконання норм чинного законодавства України. Все це має сприяти підвищенню авторитету та довіри до суду з боку суспільства.

Рішенням Ради суддів України від 29 лютого 2008 року № 44 надано право Голові Апеляційного суду м. Києва, головам Дніпровського районного суду м. Києва та Малиновського районного суду м. Одеси з метою експерименту, в рамках Українсько-канадського проекту судової співпраці, у разі виникнення потреби в організації роботи суду, вирішувати питання організації роботи з відхиленням від вимог чинних інструкцій з діловодства в судах, але з дотриманням вимог ЦПК, КПК, інших законодавчих актів та в межах штатних розписів зазначених судів.

Вказаний суд є прикладом втілення у життя, виконання та модернізації усіх завдань, що поставила Державна судова адміністрація України перед модельними судами загальної юрисдикції, оскільки від організації роботи апарату суду, чіткого розмежування судово-адміністративних функцій залежать ефективність здійснення правосуддя, що ґрунтується на таких головних цінностях, як гласність та оперативність судового розгляду справи, неупередженість суддів при відправленні правосуддя, виваженість судових рішень, доступність судочинства для громадян, поліпшення загальних показників діяльності суду.

Наказом Державної судової адміністрації України від 24 липня 2006 року № 68 було затверджено Інструкцію з діловодства в місцевому загальному суді (далі – Інструкція з діловодства), яка є своєрідним «процесуальним кодексом» організації роботи та діяльності ланки загальних судів України.

У розділі 1 Інструкції вказується на загальні засади, мету, завдання, обсяги, масштабність та обов'язковість дії Інструкції з діловодства. Згідно з пунктами 1.1, 1.5 «Загальних положень» Інструкція встановлює правила ведення судового діловодства в районних, районних у містах, міських, міськрайонних судах, військових судах гарнізонів і регламентує порядок роботи з документами з мо-

менту їх надходження чи створення в суді до виправлення або передавання в архів, звернення до виконання судових рішень. Встановлена Інструкцією система судового діловодства є обов'язковою для всіх працівників суду. В модельних судах судове діловодство може здійснюватися відповідно до іншого чинного законодавства України.

Яку мету ставила перед собою Державна судова адміністрація України, ввівши виняток з правила щодо межі та обсягу її дії, надавши право модельним судам здійснювати діловодство з відхиленням від чинних правил Інструкції з діловодства, в межах чинного законодавства України?

Наказом голови Дніпровського районного суду м. Києва В.М. Хіміч була затверджена Концепція удосконалення організаційного забезпечення діяльності Дніпровського районного суду м. Києва як модельного на 2008–2010 роки (далі – Концепція). Ця концепція є своєрідним планом організації удосконалення діяльності Дніпровського районного суду м. Києва як модельного суду в рамках Українсько-канадського проекту на визначений період часу з метою напрацювання позитивного досвіду роботи загальних судів, що в майбутньому буде закріплено на законодавчому рівні та матиме велике значення в удосконаленні діяльності усіх загальних судів України.

Концепція складається з дванадцяти розділів, розроблена з дотриманням вимог чинної Інструкції з діловодства, однак має власні нововведення, що не суперечать нормам чинного законодавства України.

Розділ 1 Концепції – «Вступ» вказує на мету її створення, принципи здійснення правосуддя, особливості організації роботи модельних судів.

У Розділі другому Концепції зазначені загальні відомості про Дніпровський районний суд м. Києва як модельний суд, результатом діяльності якого є удосконалення роботи апарату суду, судового діловодства, поліпшення умов праці як суддів, так і працівників апарату суду.

Дніпровський районний суд м. Києва розміщений у двох приміщеннях за адресами: вул. Сергієнка, 3, та вул. Кошиця, 5 в м. Києві; відповідно до затвердженого штатного розпису на 2008 рік має затверджену штатну чисельність працівників у кількості 141 особи.

Для гарантій безпеки з 2003 року організована цілодобова охорона приміщень суду працівниками судової міліції, встановлено відеоспостереження як території, так і приміщень суду, всі кабінети оснащені сигналізацією та протипожежною системою захисту.

Також проведено капітальний ремонт обох приміщень суду, оновлено меблі, дворову територію суду прикрашає оригінальна клумба квітів, насаджено достатню кількість дерев та декоративних рослин. Крім того, в будівлі суду відремонтовано фасад, перекрито дах, встановлено огорожу.

У суді встановлено достатню кількість сучасної оргтехніки, приміщення обладнане підсиленою системою електроживлення та встановлено серверну кабельну мережу, завдяки якій судді та працівники апарату суду мають вільний доступ до мережі Інтернет.

З метою поліпшення роботи суддів, виключення можливості втручання у відправлення правосуддя і тиску з будь-якого боку на суд, приміщення модельного суду необхідно розділити на функціональні блоки: адміністративно-госпо-

Судова практика

дарський блок (пункт охорони, служба судових розпорядників, канцелярії суду, архів суду, кімната для ознайомлення з матеріалами справи, кадрова служба тощо); публічний блок (кабінет прийому позовних заяв, заяв та скарг від населення, зали судових засідань, кімнати для свідків тощо); суддівський блок (кабінети суддів, приймальні, кабінет голови суду, його заступників тощо).

Для організації цієї мети в 2007 році в суді розпочато роботу щодо будівництва нового сучасного приміщення: виготовлено техніко-економічне обґрунтування необхідності будівництва нового приміщення, виділена земельна ділянка для забудови, виготовлено робочий проект будівництва.

Розділ третій Концепції визначає мету та принципи діяльності Дніпровського районного суду м. Києва, очікувані результати від запровадження нової моделі організації діяльності суду.

На сьогодні Дніпровський районний суд м. Києва як модельний суд виконує свої завдання з дотриманням вимог законодавства України, забезпечуючи здійснення правосуддя в кримінальних, цивільних, адміністративних та інших судових справах. Також у межах компетенції суду забезпечено розгляд звернень громадян.

Діяльність суду ґрунтується на таких принципах: 1) ефективності розгляду справ – підвищення рівня якості та доступності судочинства, поліпшення якості розгляду справ, скорочення строків їх розгляду; 2) спеціалізації – розподіл функцій між підрозділами і посадовими особами за сферами діяльності, розподіл справ за категоріями між суддями; 3) єдності керівництва та контролю – безпосередня підпорядкованість кожної посадової особи тільки одному керівникові; 4) застосування новітніх інформаційних технологій – підвищення рівня теоретичних знань та практичних навичок працівників апарату суду, підвищення рівня кваліфікації суддів, удосконалення ведення судового діловодства шляхом запровадження сучасних комп'ютерних програм; 5) забезпечення поінформованості громадян про роботу суду.

Зазначений вище принцип спеціалізації дає змогу досягти чіткої організації структури суду, визначення компетенції, умов та порядку діяльності підрозділів і посадових осіб. Ці підрозділи складають організаційну структуру суду та забезпечують організацію проходження судових справ на усіх стадіях, починаючи від надходження до суду, закінчуючи передачею справ на збереження до архіву.

У Розділі четвертому Концепції – «Функціональні підрозділи» – наведено перелік усіх функціональних підрозділів Дніпровського районного суду м. Києва як модельного суду, що мають назву, відповідно до чітко визначених функціональних обов'язків.

Вважаємо за доцільне зупинитись на організації діяльності функціональних підрозділів суду.

1. Відділ прийому та реєстрації є найбільш відповідальним підрозділом суду, оскільки саме від ефективності роботи цього відділу залежить належний облік документації, що надходить до суду, організація відправлення вихідної кореспонденції, достовірність і чіткість загальних звітів про структуру, обсяг та інтенсивність інформаційного потоку, здійснює чітке ведення нарядів суду, визначених Інструкцією з діловодства, тощо.

2. Інформаційний відділ – відділ здійснення інформаційного забезпечення діяльності суду, функціональними обов'язками якого є: щоденне відстеження

змін у законодавстві України та своєчасне забезпечення суддів інформацією щодо внесених змін; регулювання руху інформації, проведення аналітичної роботи, збір та аналіз інформації, що стосується діяльності суду, її аналіз, узагальнення статистичного звіту діяльності суду та контроль, аналіз і узагальнення роботи кожного із суддів; ведення діловодства із звернень громадян, оперативний контроль руху судових справ відповідно до заяв та скарг з боку громадян, аналіз, надання відповіді на зазначені звернення, керуючись Законом України «Про звернення громадян» та іншим законодавством України; ведення нарядів суду, визначених Інструкцією з діловодства суто Інформаційному відділу суду, тощо.

3. Технічний відділ – підрозділ суду, призначений для контролю за належним технічним забезпеченням діяльності суду, своєчасним усуненням технічних несправностей комп'ютерної техніки, обладнання для фіксації судового процесу, несправностей телефонної та комп'ютерної мереж тощо.

4. Відділ кадрів – ведення кадрової роботи, виконання доручень, наказів, розпоряджень голови суду, органів Державної судової адміністрації України та місцевих органів суддівського самоврядування щодо роботи з кадрами та ведення документації щодо їх виконання; ведення нарядів суду, визначених Інструкцією з діловодства, тощо.

5. Судовий відділ – масштабний відділ суду, створений з метою забезпечення розгляду по суті судових справ у визначеному законодавством України порядку від часу передачі справи під юрисдикцію судді до повернення її до виконавчого відділу суду. Роботу судового відділу забезпечують: голова суду та його заступники, судді, помічники суддів, секретарі судових засідань. За організацію судового відділу відповідає безпосередньо голова суду, який, в межах своєї компетенції, здійснює контроль за виконанням завдань відділу, за дотриманням та виконанням функціональних обов'язків суддями та працівниками відділу.

6. Виконавчий відділ – підрозділ суду, призначений для забезпечення зберігання справ, які знаходяться на стадії розгляду, забезпечення звернення до виконання судових рішень, контролю за їх виконанням, контроль за рухом справ у процесі їх розгляду по суті, ведення карток статистичної звітності. Однак, слід зазначити, що завдяки повному технічному забезпеченню цього відділу сучасною комп'ютерною технікою та новітніми статистичними програмами відпрацьовується практика переходу від карткового до комп'ютерного статистичного контролю, що полегшить роботу працівників цього підрозділу суду в процесі спостереження за рухом судових справ, від етапу надходження справ до суддів до етапу передачі їх на збереження в архів суду, що також значно зменшить допущення помилок при підготовці статистичного звіту роботи суду тощо.

7. Відділ архівної роботи здійснює функцію збереження документованої інформації та носіїв технічного запису відповідно до правил діяльності архівних установ, визначених законодавством України, чинними положеннями та інструкціями. Крім того, слід зазначити, що архівний відділ обох приміщень Дніпровського районного суду м. Києва забезпечено сучасною комп'ютерною технікою, що полегшує роботу працівників цього підрозділу в процесі контролю за передачею справ Виконавчим відділом суду до архіву та контроль за визначеним терміном зберігання справ в архіві, полегшує роботу з надання інформації громадянам відносно судових справ, які знаходяться на збереженні в архіві суду.

Судова практика

Розділ 5 Концепції визначає технологію проходження справ, етапи якої можна відстежити в процесі аналізу Концепції діяльності Дніпровського районного суду м. Києва як модельного суду, але інколи, через специфіку справ, поряд із загальними умовами її проходження в суді, які притаманні всім судовим справам, виникають і особливості, які стосуються тільки цієї категорії справ.

Розділ 6 – «Розподіл справ» – зазначає важливість розподілу справ за категоріями та розподіл справ по суддям. За наказом голови суду створено колегії судів з розгляду кримінальних, цивільних та адміністративних справ. Склад колегій визначено з урахуванням знань та практичних навиків суддів, з метою якісного та оперативного розгляду справ. Однак згідно з наказом голови суду усі судді, незалежно від їх колегіальної належності, отримують певну кількість справ інших категорій з метою підвищення кваліфікації суддів та поліпшення теоретичного і практичного досвіду роботи працівників суддівського відділу.

Розділ 7 Концепції визначає індексацію суддів, яку введено згідно з наказом голови суду, з метою належної організації роботи щодо реєстрації та обліку судових справ.

Восьмий розділ містить порядок організації роботи суду щодо прийому громадян. Згідно з наказом голови суду, з метою поліпшення організації роботи суду, підвищення якості та дотримання строків розгляду цивільних справ та справ, що виникають з адміністративно-правових відносин, а також своєчасної реєстрації та передачі справ у провадження суддям, проводиться прийом позовних заяв та скарг помічниками суддів, згідно з графіком, затвердженим головою суду, з понеділка по четвер з 9.00 год. до 17.00 год., в п'ятницю з 9.00 год. до 15.00 год. в базовому приміщенні суду, за адресою: вул. Сергієнка, 3, каб. № 15 (публічний блок). Також проводиться прийом громадян головою суду з організаційних питань щоп'ятниці з 8.00 год. до 11.00 год., в приміщенні суду за адресою: вул. Сергієнка, 3, заступниками голови суду – щоп'ятниці з 8.00 год. до 11.00 год., щосереди з 15.00 год. до 18.00 год., в приміщеннях суду за адресами: вул. Сергієнка, 3, вул. Кошиця, 5. Керівником апарату суду та помічниками голови суду проводиться прийом громадян з організаційних питань щоп'ятниці з 8.00 год. до 11.00 год. Канцеляріями суду прийом громадян здійснюється щоденно, протягом всього робочого дня.

Слід зазначити, що такий порядок організації роботи суду щодо прийому громадян введено лише в Дніпровському районному суді м. Києва. Практика показує, що цей порядок є ефективним, покращується рівень комунікацій між громадянською та судами: 1) відсутні черги громадян при необхідності подачі заяв, скарг та іншої документації до суду; 2) поліпшується якість поданих документів, з точки зору вірного застосування матеріального та процесуального законодавства України; 3) безпосередній контроль з боку помічників суддів за якістю документів, що надходять до суду, підвищує знання, кваліфікацію та практичний досвід помічників суддів; 4) зменшення кількості скарг з боку громадськості на роботу суддів та апарату суду; 5) суддів звільнено від неприбуткової їм діяльності з прийому документації до суду та таким чином обмежено вплив на суддів з боку громадян.

Розділ 9 Концепції показує порядок організації роботи Дніпровського районного суду м. Києва, як модельного суду.

Загальновідомим є той факт, що якісний результат роботи будь-якої установи (апарату, підрозділу тощо) залежить насамперед від правильно побудованої, скоординованої, спланованої, проконтрольованої організації роботи керівника цієї установи.

Аналізуючи цей розділ, слід зазначити, що, відступаючи від положень Інструкції з діловодства, головою Дніпровського районного суду м. Києва видано ряд наказів щодо організації роботи апарату суду: наказ з проведення прийому громадян (проаналізований вище); наказ щодо реєстрації, оброблення та оперативної передачі вхідної кореспонденції суду голові суду або безпосередньо суддям, якщо така кореспонденція адресована конкретному судді. Також було видано наказ, яким встановлено контроль конкретних суддів за розглядом та рухом тієї чи іншої категорії справ, з метою координації, вивчення застосування законодавства, специфіки, практики розгляду конкретної категорії справ та напруження власного досвіду суддями, результатом чого є більш повний та кваліфікований розгляд справ цієї категорії, в межах законодавчо встановлених строків. Прикладом цього є формування колегій суддів із розгляду кримінальних, цивільних справ та справ, що виникають з адміністративно-правових відносин.

Розмежування функціональних обов'язків між працівниками суду визначено розділом 10 Концепції. Цей розділ містить визначене наказом голови Дніпровського районного суду м. Києва коло осіб, які контролюють та несуть відповідальність за належний стан та функціонування конкретної ділянки роботи суду, з метою поліпшення якості та порядку ведення судового діловодства.

Особливу увагу слід приділити Розділу 11, який передбачає запровадження медіації.

Одним із завдань Українсько-канадського проекту судової співпраці у реформуванні судової системи України є вивчення та аналіз функціонування судової системи розвинених країн світу, в тому числі канадської судової системи, та максимальне запровадження перевірених ефективних методів роботи закордонних судів у діяльність національних судів нашої держави. Від прогресивності цієї діяльності залежить швидкий, позитивний результат проведення судової реформи в Україні.

Згідно з наказом Голови Дніпровського районного суду м. Києва затверджено положення про медіацію – одну з форм альтернативного розв'язання конфліктів, процедуру, в якій нейтральна третя особа, незадіяна у конфлікті, допомагає учасникам спору знайти таке вирішення конфлікту, яке задовольняє обидві сторони. Медіація передбачає добровільність і конфіденційність процесу.

З метою швидкого розв'язання конфлікту між сторонами до врегулювання спору в процесі судового розгляду справи, шляхом винайдення компромісного законного рішення, яке не суперечить інтересам конфліктуючих сторін, у Дніпровському районному суді м. Києва вводиться практика роботи медіаторів щодо розгляду категорії цивільних справ.

Медіатори працюють в приміщеннях Дніпровського районного суду м. Києва за адресами: вул. Сергієнка, 3 та вул. Кошиця, 5. У цивільних канцеляріях суду заведені книги реєстрації призначених за участю медіаторів засідань. У призначений день сторони зустрічаються з медіаторами та намагаються вирішити спір.

Судова практика

У разі прийняття рішення медіатором готується мирова угода, яка після підписання сторонами подається на затвердження судді. В разі неможливості вирішення справи за допомогою медіатора справа розглядається в порядку, визначеному Цивільним процесуальним кодексом України.

Медіаторами можуть бути судді у відставці, висококваліфіковані спеціалісти в галузі права, тобто особи, які мають великий практичний досвід роботи на посаді судді і можуть найвірогідніше спрогнозувати, яке рішення прийме суд по тій чи іншій справі. Ці особи повинні бути професіоналами, яким притаманні риси дипломатичності та комунікабельності, здатності спрямувати конфліктуючі сторони до досягнення законного компромісного рішення.

Інститут медіації є експериментальним нововведенням у діяльності вітчизняних судів, яке підлягає практичному розробленню, вивченню та аналізу, з метою подальшого розвитку та закріпленням на законодавчому рівні.

Останнім розділом досліджуваної Концепції є Розділ 12 – «Основні напрями діяльності Дніпровського районного суду м. Києва як модельного суду щодо удосконалення організації роботи». Цей Розділ визначає напрями роботи Дніпровського районного суду м. Києва як модельного суду щодо виконання конкретних завдань, покладених на нього в рамках Українсько-канадського проекту судової співпраці.

Аналізуючи перелік цих завдань, що не є остаточним, слід звернути увагу на те, що більшість із них уже успішно виконано, а у своїй діяльності Дніпровський районний суд м. Києва як модельний суд продовжує ставити перед собою все нові завдання, виконання яких підвищить рівень ефективного функціонування суду як зразково діючого суду загальної гілки судової системи України.

Крім наведених та проаналізованих вище нововведень та позитивних досягнень, як результат вже виконаних завдань, Дніпровський районний суд м. Києва продовжує свій розвиток як модельний суд – забезпечення сучасною комп'ютерною технікою високого рівня усіх суддів, помічників суддів, підрозділів суду; запровадження новітніх, найбільш досконалих комп'ютерних програм ведення судового діловодства, складання статистичної звітності, проведення навчання суддів та працівників апарату суду навикам роботи з комп'ютерною технікою, інформаційною мережею, апаратурою та програмами фіксування судового процесу, програмами судового діловодства, проведення семінарів для суддів та працівників апарату суду; реорганізація роботи архіву суду шляхом його технічного оснащення, що дає можливість переходу архіву з паперових на електронні носії інформації. Крім того, введено нагрудні знаки «бейдж» для працівників апарату суду, на яких зазначено їх прізвище, ім'я, по батькові, займана посада, що підвищить рівень дисципліни працівників апарату суду; проведено капітальний ремонт обох приміщень суду, які забезпечено системою відеоспостереження, сигналізацією та протипожежною системою, тощо.

На перспективу в суді заплановано інші нововведення, які поліпшать роботу суддів, апарату суду та діяльність суду загалом, до переліку яких належить:

1) створення електронної поштової служби суду шляхом встановлення поштового серверу, на якому будуть створені поштові ящики суддів та загальний поштовий ящик суду, на які повинна надходити вся електронна пошта для суддів та суду;

2) запровадження в суді телефонно-довідкової служби з метою забезпечення кожному громадянину можливості безкоштовно отримати первинну інформацію, необхідну для звернення до суду;

3) створення постійно діючого Інтернет-сайту суду, на якому буде розміщена повна інформація про суд, його діяльність, інформація, необхідна для звернення до суду.

4) для зручності громадян у приміщеннях суду планується встановити інформаційні кіоски, в яких буде розміщено різну інформацію, необхідну для звернення громадян до суду, а також інформацію про рух справ, результати розгляду справ та інше.

Закінчуючи своє дослідження та аналіз діяльності одного з модельних судів України, Дніпровського районного суду м. Києва, хочемо наголосити, що цей аналіз проведено з метою поінформування суспільства про важливість створення модельних (зразкових) судів у нашій державі. Їх діяльність, яка ще є експериментом, пов'язана з рядом проблем та складнощів організаційного, матеріального та, насамперед, законодавчого характеру, але незважаючи на це, модельні суди продовжують свою роботу на високопрофесійному рівні, в рамках чинного законодавства України, найголовнішим завданням яких залишається – досягнення найвищого, світового рівня захисту прав та законних інтересів людини в незалежній демократичній державі.

Очікуваними результатами змін та нововведень у Дніпровському районному суді м. Києва як модельному суді є удосконалення судового діловодства відповідно до європейських стандартів; збалансованість роботи судового апарату; підвищення кваліфікації працівників суду; покращення роботи суддів; відповідність проведення процесу судового розгляду справ чинному процесуальному законодавству України; доступність судів та гарантованість судового захисту законних прав усіх громадян, незалежно від національної, релігійної та расової належності; підвищення рівня авторитетності судової влади з боку суспільства; передача позитивного досвіду роботи іншим судам та його закріплення на законодавчому рівні.

Маємо велику надію, що проведений аналіз приверне увагу засобів масової інформації, а тема важливості ролі модельних судів як судів, на які покладено велику надію у процесі реформування сучасної судової системи України, в тому числі в рамках Українсько-канадського проекту судової реформи України, – не залишиться лише на сторінках цієї статті.

Однак, незважаючи на важливість вже існуючих досягнень модельних судів в реформуванні національної судової системи України, відкритою залишається проблема закріплення мети створення, функціонування, визначення ролі та завдань модельних судів України на законодавчому рівні, оскільки на сьогодні відсутня законодавча база як визначення статусу «модельності» судів, так і регулювання їх діяльності.